

פתרון תרגיל בית 9

שאלה 1

א. טענת עזר: $cl(C) \subseteq cl(D) \Leftrightarrow C \subseteq D$.

הוכחת טענת עזר: $C \subseteq D$ לכן מכיון ש $D \subseteq cl(D)$ נקבל ש $C \subseteq cl(D)$. כעת, $cl(D)$ סגורה המכילה את C ומכיון ש $cl(C)$ הסגורה המינימלית המכילה את C נקבל ש $cl(C) \subseteq cl(D)$. מש"ל טענת עזר.

$A \cap B \subseteq A$ לכן עפ"י טענת העזר נקבל ש $cl(A \cap B) \subseteq cl(A)$ ובאופן דומה מקבלים ש-
 $cl(A \cap B) \subseteq cl(B)$ ולכן בסה"כ $cl(A \cap B) \subseteq cl(A) \cap cl(B)$.

ב. נתבונן במרחב המטרי $\mathbb{R}$ ויהיו $A = (0,1)$ ו $B = (1,2)$ אזי $cl(A \cap B) = \emptyset \Leftrightarrow A \cap B = \emptyset$

ולכן $cl(A) \cap cl(B) = \{1\}$ ומתקיים $cl(A) = [0,1]$
 $cl(B) = [1,2]$

$$\{1\} = cl(A) \cap cl(B) \not\subseteq cl(A \cap B) = \emptyset$$

ג. הטענה: $int(A) \cup int(B) \subseteq int(A \cup B)$

הוכחה: $A \subseteq A \cup B$ וגם $int(A) \subseteq A$ (לפי ההגדרה של הפנים) ולכן $int(A) \subseteq A \cup B$.
אך $int(A)$ זו קבוצה פתוחה שמוכלת ב- $A \cup B$ ולכן $int(A) \subseteq int(A \cup B)$. באותו אופן מראים ש- $int(B) \subseteq int(A \cup B)$ וזה מסיים את ההוכחה.

שאלה 2

נראה כי לכל $n > 1$, $\mathbb{R}^n$ לא הומיאומורפי ל- $\mathbb{R}$. אם נזרוק נקודה מ- $\mathbb{R}$ נקבל מרחב שאינו קשיר. אמנם, עבור $b \in \mathbb{R}$ מתקיים $\mathbb{R} \setminus \{b\} = (-\infty, b) \cup (b, \infty)$. לעומת זאת לכל $n > 1$, אם נזרוק נקודה מ $\mathbb{R}^n$ נקבל מרחב קשיר מסילתית ולכן קשיר.

הסבר: $\mathbb{R}^n - \{a\}$ קשיר מסילתית לכל $n > 1$ ולכל $a \in \mathbb{R}^n$. נניח $x, y \in \mathbb{R}^n - \{a\}$ אם הקו הישר המחבר ביניהן לא עובר דרך a אז המסילה הסטנדרטית מקשרת בין x ו- y גם ב- $\mathbb{R}^n - \{a\}$.

אחרת, מכיוון ש $n > 1$ ברור שקיים ישר שונה (מהישר המחבר x ו- y) שעובר דרך x . ניקח נקודה הנמצאת עליו ושונה מ x ונסמנה z . ברור שהמסילה הסטנדרטית מקשרת בין x ו- z

(a לא נמצאת על ישר זה). כמו כן, a לא נמצאת על הישר המחבר בין z ו- y ולכן קיימת

מסילה (הסטנדרטית) המחברת בין y ל- z . אם יש מסילה ב- $\mathbb{R}^n - \{a\}$ בין x ל- y וכן מסילה בין y ל- z אז יש גם מסילה בין x ל- z (שרשור של המסילות). היחס הוא יחס שקילות ובפרט טרנזיטיבי.

כעת, אם היה קיים הומיאורפיזם $f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R} \setminus \{f(a)\}$ אז גם $f|_{\mathbb{R}^n \setminus \{a\}}: \mathbb{R}^n \setminus \{a\} \rightarrow \mathbb{R} \setminus \{f(a)\}$ היה הומיאורפיזם. אבל כפי שתוארנו המרחב השמאלי קשיר ואילו הימני אינו קשיר, בסתירה לכך שהומיאורפיזם שומר על קשירות.

שאלה 3

$f: X \rightarrow Y$ הומיאורפיזם ובפרט פונקציה פתוחה ולכן $f(\text{int}(A)) \subseteq \text{int}(f(A))$. כמו כן $\text{int}(A) \subseteq A$ ולכן $f(\text{int}(A)) \subseteq f(A)$. בסה"כ נקבל ש $f(\text{int}(A)) \subseteq \text{int}(f(A))$ וכן $f(\text{int}(A)) \subseteq \text{int}(f(A))$. נוכיח את ההכלה ההפוכה ונקבל שוויון.

באופן דומה מכיון ש f הומיאורפיזם אז f^{-1} פתוחה ומכאן $f^{-1}(\text{int}(B)) \subseteq \text{int}(f^{-1}(B))$ לכל $B \subseteq Y$. נציב $B = f(A)$ ונקבל $f^{-1}(\text{int}(f(A))) \subseteq \text{int}(f^{-1}(f(A)))$. נפעיל f על שני האגפים ונקבל ש

$$f(\text{int}(A)) = \text{int}(f(A)) \subseteq f(\text{int}(A))$$

שאלה 4

- א. לא קיים הומיאורפיזם שכן העוצמות של המרחבים שונות.
- ב. לא קיים הומיאורפיזם בין X ו- S^1 , כאשר $X = \text{תת-מרחב של } \mathbb{R}^2 \text{ בצורת } 8$,
 $S^1 = \{(x, y) \mid x^2 + y^2 = 1\}$ שכן, הוצאת הנקודה האמצעית ב-8 המחברת בין שני המעגלים תיצור שני מרכיבי קשירות והמרחב יהיה לא קשיר בעוד שהוצאת כל נקודה מ- S^1 תיצור מרחב הומיאורפיזם ל- $\mathbb{R}$ שהוא קשיר (הוא קמור וקשיר מסילתית) פורמאלית, נניח בשלילה שיש הומיאורפיזם $f: S^1 \rightarrow X$. אזי בפרט f על ולכן אם נסמן ב- a את הנקודה האמצעית ב-8 המחברת בין שני המעגלים נקבל שקיים $b \in S^1$ כך ש $f(b) = a$. אם $f: S^1 \rightarrow X$ הומיאורפיזם אז גם $f|_{S^1 \setminus \{b\}}: S^1 \setminus \{b\} \rightarrow X \setminus \{a\}$ הומיאורפיזם. אך זה לא אפשרי שכן כפי שצינו לעיל, התחום קשיר בעוד שהטווח אינו קשיר והומיאורפיזם שומר על קשירות.

ג. המרחבים אינם הומיאומורפיים שכן הומיאומורפיזם מעביר מרכיב קשירות למרכיב קשירות (הוכחנו זאת בתרגול). בשני המרחבים שני מרכיבי קשירות. לו היה קיים הומיאומ' אז התמונה של מרכיב הקשירות $\{0\}$ הייתה $(2,5)$ או $(7,8)$ (אלה מרכיבי הקשירות של המרחב השני). אבל זה כמובן בלתי אפשרי וסותר את החד-ערכיות של הפונקציה.

שאלה 5

א. אם X, Y הומיאומורפיים אז בפרט קיימת פונקציה $f: X \rightarrow Y$ חח"ע ועל ולכן $|X| = |Y|$ ההיפך: נניח ש $|X| = |Y|$ אזי קיימת פונקציה $f: X \rightarrow Y$ חח"ע ועל. אם X, Y מצויידיים בטופולוגיות הדיסקרטיות אז ברור שכל פונקציה $g: X \rightarrow Y$, ובפרט הפונקציה f הנ"ל רציפה ופתוחה (למה?), לכן אם $|X| = |Y|$ אז המרחבים הומיאומורפיים (שכן f רציפה הפיכה ופתוחה).

ב. נראה ש $\mathbb{N}$ דיסקרטי. אמנם לכל $n \in \mathbb{N}$ מתקיים $\{n\} = B(n, 1)$ (אפשר לקחת כל רדיוס $1 \geq$)

לכן כל נקודון פתוח והמרחב דיסקרטי. $A = \left\{ \frac{1}{n} : n \in \mathbb{N} \right\} \cup \{0\}$ אינו דיסקרטי כי למשל $\{0\}$ לא פתוח כי כל כדור מסביב ל 0 כולל נקודות מ $\left\{ \frac{1}{n} : n \in \mathbb{N} \right\}$.

ג. $(A, \tau_A), (B, \tau_B)$ אינם הומיאומורפיים כתוצאה מיידית מסעיפים קודמים.

ד. ברור שהעוצמה של שתי הקבוצות היא $\aleph_0$. כמו כן הוכחנו בסעיף ב' ש $\mathbb{N}$ דיסקרטי. לכן

מ"ל ש $A = \left\{ \frac{n}{n+1} \right\}_{n \in \mathbb{N}}$ דיסקרטי כדי להסיק עפ"י א' שהמרחבים הומיאומורפיים.

נכיח שכל נקודון מהצורה $\left\{ \frac{n_0}{n_0+1} \right\}$ פתוח. יהי

$$\varepsilon = \min \left\{ \frac{n_0}{n_0+1} - \frac{n_0-1}{n_0}, \frac{n_0+1}{n_0+2} - \frac{n_0}{n_0+1} \right\}$$

$$. B_A \left(\frac{n_0}{n_0+1}, \varepsilon \right) = \left\{ \frac{n_0}{n_0+1} \right\}$$

שאלה 6

הפרכה ע"י דוגמא נגדית: נתבון ב- $\mathbb{R}^2$ ונבחר שתי קבוצות:

$$A = \{(x, y) : x^2 + y^2 \leq 1\}, \quad B = \{(x, y) : (x-2)^2 + y^2 \leq 1\}$$

אחד אשר משיקים בנקודה $(1, 0)$. כדור פתוח במרחב נורמי הוא קמור ולכן קשיר מסילתית

וקשיר, מכאן A, B תתי מרחבים קשירים, ומכיוון שחיתוכם אינו ריק $A \cup B$ הוא גם תת

מרחב קשיר של $\mathbb{R}^2$.

מצד שני $int(A \cup B)$ הוא איחוד של שני עיגולים (ללא השפה) זרים. מכאן שהפנים אינו

קשיר (מדוע?).

בנוס

תהייה $x, y \in \mathbb{R}^2 \setminus A$ נראה שיש מסילה ביניהן. ברור שאם $x = y$ קיימת מסילה (ניתן

לקחת מסילה קבועה). נניח כעת $x \neq y$. נסתכל על קבוצת כל הישרים B_x שעוברים דרך x

ודרך נקודה השייכת ל A . מהנתון $|A| \leq \aleph_0$. מכיון שיש נקבע עפ"י שתי נקודות בצורה

יחידה נקבל ש $|B_x| \leq \aleph_0$.

מכיון שעוצמת כל הישרים העוברים דרך x היא $\aleph$ (נובע מהעוצמה של קבוצת השיפועים

האפשריים) נקבל שבהכרח קיים ישר שעובר דרך x וגם אין עליו אף נקודה מ A . נסמן ישר

כזה ב l_x . מסיבות דומות קיים ישר l_y שעובר דרך y , אין עליו אף נקודה מ A ובנוסף הוא

אינו מקביל (או מתלכד) עם l_x (שימו לב שיש רק ישר אחד שעובר דרך y ומקביל, או

מתלכד עם l_x). לכן l_x ו l_y נחתכים בנקודה שנסמנה z .

הפונקציה $f: [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}^2 \setminus A$ המעתיקה את $\left[0, \frac{1}{2}\right]$ על הקטע המחבר את x ל z

$$\text{ואת הקטע } \left[\frac{1}{2}, 1\right] \text{ על הקטע המחבר את } z \text{ ל } y$$

, היא המסילה הדרושה ב $\mathbb{R}^2 \setminus A$. למעשה מדובר כאן על שרשור

שתי מסילות סטנדרטיות. הבעיה היתה להראות ששתי המסילות הסטנדרטיות האלו הן ב

$\mathbb{R}^2 \setminus A$ ואת זה הוכחנו לעיל משיקולי עוצמות.